

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
46	Paragraaf 4.2.3.2 Aanbestedingsleidraad	U geeft aan dat de aangeboden tarieven all-in moeten zijn. U geeft aan dat ook presentaties binnen het all-in tarief ingebrepen moeten zijn. Dat is niet mogelijk. Het houden, opzetten en voorbereiden van bijvoorbeeld bewonerspresentaties of een bestuurspresentatie kost aanzienlijk tijd en is een apart product/ activiteit dat niet binnen het all-in tarief inbegrepen kan zijn. Kunt u dit artikel wijzigen en het product presentaties niet noemen binnen het all-in tarief? Zo nee, waarom niet?	In de uurtarieven van de functies zijn automatisch de kosten verwerkt voor het aanwezig zijn bij bewonersparticipatie het opstellen van presentaties etc. Dit betreft meer een kwestie van inzet in aantal uren. Dit is per deelopdracht verschillend en aan de inschrijvers per deelopdracht te bepalen welke inzet daar voor nodig zal zijn. Het gestelde in artikel 1 op pagina 45 is aangepast. Dit onderdeel van het artikel komt te vervallen. <i>"Dit is inclusief eventuele productaanpassingen, presentaties, uitgewerkte concepten en eindversies. Inschrijver beroept zich na het uitbrengen van de Offerte en gedurende de looptijd van de overeenkomst niet op nog niet berekende of extra kosten. Opdrachtgever accepteert geen overschrijdingen achteraf."</i>
47	Aanbestedingsleidraad	Mogen wij ook cv's van in te zetten medewerkers toevoegen als bijlagen?	Ja het is mogelijk om CV in de bijlage mee te sturen. Er mogen maximaal 3 CV's in de bijlagen worden meegestuurd, een ervan moet van de SPOC zijn.
48	Vervolg vraag op 1ste nota van inlichtingen, vraag 32	In antwoord op vraag 32 van de NvI geeft u aan dat het beoordelingsteam uit vier verschillende personen bestaat die elke een verschillende rol heeft, waarbij een van de rollen "de teammanager van de team voorbereiding en uitvoering" is. Kunt u verduidelijken welke relevante expertise deze rol in het kader van de beoordeling van de inschrijvingen heeft. De indruk bestaat dat in het beoordelingsteam een leidinggevende van de afdeling zitting neemt en de vraag is in hoeverre een leidinggevende een technische inhoudelijke bijdrage kan leveren aan de beoordeling van de inschrijvingen.	De beoordelingscommissie bevat alle competenties om zich een goed oordeel te kunnen vormen met betrekking tot alle te beoordelen onderdelen van de Aanbestedingsprocedure en de daarbinnen gestelde eisen.
49	Aanbestedingsleidraad para 5.3.3	Aanbestedingsleidraad para 5.3.3 - De inschrijvingen worden door de beoordelingscommissie in consensus beoordeeld. Uit talloze onderzoeken blijkt dat consensus wordt beïnvloed door de leider(s) van een groep, en dan niet door zijn inhoudelijke (of zelfs retorische) argumenten. Te vaak bepalen gender, karakter en status of er naar je geluisterd wordt. Daarnaast speelt hiërarchie en senioriteit natuurlijk nog een grote rol. Kunt u aangeven op welke wijze u dit borgt tijdens de consolidatiesessie om de scores en bevindingen te bespreken en de definitieve scores vast te stellen? Zo nee, waarom niet?	Opdrachtgever ziet erop toe dat betrokkenen geen direct of indirect belang hebben bij (de uitkomst van) de Aanbestedingsprocedure. Zie verder ook de beantwoording in vraag 50.
50	Aanbestedingsleidraad para 5.3.2	Aanbestedingsleidraad para 5.3.2 -U geeft aan een absolute beoordelingsmethodiek te hanteren. Vervolgens geeft u aan dat de beoordelingscommissie bij de beoordeling rekening kan houden met hetgeen is waargenomen in andere Inschrijvingen. Dit is in strijd met de algemene aanbestedingsrechtelijke beginselen, omdat bij absoluut beoordelen wordt elke inschrijving op zichzelf beoordeeld en de score voor een inschrijving komt dan tot stand puur door hem te toetsen aan het beoordelingskader, zonder naar andere inschrijvingen te kijken. Kunt u bevestigen dat de beoordelingscommissie geen rekening zal houden met hetgeen is waargenomen in andere Inschrijvingen en zo ja op welke wijze zal u dit waarborgen?	Ja, dit kunnen wij bevestigen. De BC beoordeelt iedere inschrijving uitsluitend op basis van het vastgestelde beoordelingskader en de daarin opgenomen criteria uit de leidraad. Er wordt geen vergelijking gemaakt met of rekening gehouden met andere inschrijvingen. Ter waarborging hiervan ontvangt de BC vooraf duidelijke instructies en wordt toegezien op een uniforme toepassing van de beoordelingsmethodiek, zodat iedere inschrijving volledig zelfstandig en objectief wordt beoordeeld.

51	Aanbestedingsleidraad para 4.3.1	Aanbestedingsleidraad para 4.3.1 - U geeft aan dat u voor het uurtarief een bandbreedte per functie te hanteren. Kunt u aangegeven hoe u tot de conclusie bent gekomen door middel van een onderbouwing van de vaststelling van de maximale uurtarieven en inzichtelijk maken dat deze door u gehanteerde tarieven reëel zijn (vgl. Rb Midden Nederland (vzr.) 15 oktober 2024, ECLI:NL:RBMNE:2024:5865)? Zo niet waarom niet?	De tarieven worden aangepast. De bovengrens wordt voornamelijk aangepast. Zie hiervoor de herziene bijlage 3 tabblad - bandbreedtes.
52	Aanbestedingsleidraad para 4.2.1.2 onder punt 19	Aanbestedingsleidraad para 4.2.1.2 onder punt 19 – kunt u verduidelijken wat de relevantie is van het beschikken over een interne klachtenregistratie- en afhandelingsprocedure als onderdeel van het Programma van Eisen, omdat deze eis ziet op de interne bedrijfsvoering en organisatie van een inschrijver en niets te maken heeft met de uitvoering van de opdracht en wordt immers al door het selectie criterium ISO9001 gedekt?	Punt 19 komt te vervallen. Als er klachten zijn zal dit in gesprek met de projectmedewerkers of hun meerdere plaats vinden. Borging van de klachten is aan de inschrijver.
53	Aanbestedingsleidraad para 4.2.1.2 onder punt 18	Aanbestedingsleidraad para 4.2.1.2 onder punt 18 – kunt u verduidelijken wat u met “Inschrijver dient in dit kader tevens te beschikken over een privacyreglement dat minimaal voldoet aan de uitgangspunten van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)” bedoelt?	Data van de gemeente moet vertrouwelijk worden behandeld. Daarnaast geldt dat u als organisatie te voldoen aan de voorwaarde van de AVG.
54	Aanbestedingsleidraad para 4.2.1.2 onder punt 1	Aanbestedingsleidraad para 4.2.1.2 onder punt 1- ten aanzien van het Programma van Eisen wordt gesteld dat inschrijver “garandeert de continuïteit van de uitvoering van de opdracht”. Klopt het dat hiermee bedoeld wordt dat de inschrijver zorg dient te dragen voor het beschikbaar hebben en houden van voldoende middelen en personeel dat voor de uitvoering van de opdracht ? Zo nee, kunt u dit dan verduidelijken?	Nee dat klopt niet, alleen bij het verstrekken van een nadere opdracht (paragraaf 1.6.2.) dient u middelen en personeel beschikbaar te hebben. Bij nader opdrachten <50k krijgt u op basis van beschikbaarheid een opdracht toegewezen, dit gaat in overleg tussen de opdrachtnemer en de aanbestedende dienst. Bij nadere opdrachten >50k geldt hetzelfde waarbij eerst wordt onderzocht welke partijen willen meedingen voor de opdracht. Het proces van nadere opdrachten >50k wordt na gunning ook besproken met de diverse partijen. Het beschikbaar houden van de SPOC blijft wel noodzakelijk.
55	Aanbestedingsleidraad para 2.8.3	Aanbestedingsleidraad para 2.8.3 – een inschrijving wordt onder meer uitgesloten van verdere deelname indien de conformiteitenlijst niet bij de inschrijving is gevoegd. Kunt u verduidelijken waarom het niet bijvoegen van de conformiteitslijst niet is te beschouwen als evident kennelijke fout, dat herstel van deze materiële fout met het alsnog verstrekken daarvan niet is toegestaan (vgl. oa. HvJ EU SAG C-599/10, 29 maart 2012). Hoewel aanbestedingsrecht in de basis formalistisch is, dienen die formaliteiten het doel om gelijke kansen voor gegadigden en inschrijvers te bieden (zie Rb Midden-Nederland 10 februari 2021, ECLI:NL:RBMNE:2021:504)) met het achteraf verstrekken van een getekende conformiteitenlijst wordt de inschrijving zelf als zo danig niet gewijzigd. Immers met het doen van een inschrijving hebben gegadigden zich al geconformeerd aan de in de Inschrijvingsleidraad benoemde eisen en voorwaarden.	In de conformiteitenlijst staat ook een onderdeel over de holding, waar niet alleen volstaan kan worden met een vinkje. De aanbestedende dienst heeft een discretionaire bevoegdheid om te bepalen wat wel en wat niet op straffe van uitsluiting moet worden ingediend. Bovendien, nu u het weet dat de conformiteitenlijst op straffe van uitsluiting moet worden ingevuld, ondertekend en ingediend, kunt u daar extra alert op zijn bij het indienen van de inschrijving.

56	Artikel 16 lid 2 DNR 2011 afwijkingen	Artikel 16 lid 2 DNR 2011 afwijkingen - Na verloop van tijd verdwijnt kennis over het project en de opdracht bij de adviseur. Dit heeft diverse oorzaken zoals verloop van personeel en verminderd geheugen. Adviseur is na een bepaalde periode niet meer goed in staat aanspraken in behandeling te nemen, vandaar dat DNR 2011 bij de start van de vervalttermijnen uitgaat van dag waarop de opdracht is geëindigd of voltooid en niet pas na oplevering van een werk. Het kan immers bij gebiedsontwikkeling nog jaren duren voordat de in het gebied te realiseren werken zijn opgeleverd. Kunt u bevestigen dat artikel 16 lid 2 afwijkingen DNR 2011 niet van toepassing is? Zo niet, waarom niet?	Niet akkoord. De verjaring volgt de verjaringstermijn uit het BW. Dit is een gebruikelijke termijn waarvan de wetgever heeft gemeend dat dit redelijk is. De opdracht betreft ingenieursdiensten en geen object.
57	Artikel 12 Raamovereenkomst	Artikel 12 Raamovereenkomst - De aansprakelijkheid wordt voor de raamovereenkomst en voor elke nadere overeenkomst beperkt per gebeurtenis en per jaar. Het is het zeer gebruikelijk dat in overeenkomsten voor ingenieursdiensten doorgaans (vergaande) beperkingen van aansprakelijkheid worden opgenomen. De (materiële) achtergrond van die beperkingen is dat tekortkomingen van adviseurs/ingenieurs tot voor ingenieursbureaus niet te dragen en te verzekeren aansprakelijkheden kunnen leiden. Voor de ingenieursbureaus gaat het alleen om hetgeen zij onder de streep aan aansprakelijkheid moeten aanvaarden (lees: wat is het maximale bedrag dat het ingenieursbureau moet betalen). In de praktijk betekent dat bij een nadere opdracht die langer dan een jaar duurt, de aansprakelijkheid naar evenredigheid van de looptijd toe neemt (voor bijvoorbeeld een nadere opdracht ongeacht de opdrachtwaarde met een looptijd van 2 jaar betekent een maximale aansprakelijkheid € 5.000.000, voor een nadere opdracht met een looptijd van 3 jaar betekent een maximale aansprakelijkheid van € 7.500.000 enz.). De nu voorgestelde aansprakelijkheidsbepaling wijkt wezenlijk af	Deze berekening gaat er vanuit dat u ieder jaar voor de maximale schadevergoeding aansprakelijk bent. Ten eerste, het gaat om een maximum, dus als er vier gebeurtenissen per jaar zouden zijn met alle vier een schade van € 1.250.000,-- dan bent u slechts voor € € 2.500.000 aansprakelijk, in plaats van voor € 5.000.000. Ten tweede, in werkelijkheid wordt alleen de daadwerkelijk geleden schade verhaald en als die lager is dan de genoemde bedragen, dan wordt die schade verhaald en als de daadwerkelijk geleden schade hoger is dan het maximum, dan kan dat hogere deel niet op u worden verhaald. Wij zijn bereid op te nemen "De door de Opdrachtnemer te vergoeden schade is per nadere opdracht beperkt tot vijfmaal de opdrachtwaarde, met een maximum van € 2.500.000."
58	Artikel 5 Raamovereenkomst	Artikel 5 Raamovereenkomst – kunt u instemmen dat de tarieven die voor de raamovereenkomst zijn overeengekomen jaarlijks worden geïndexeerd, nu de raamovereenkomst maximaal 8 jaar kan duren? Zo nee, waarom niet?	Akkoord. De tarieven worden jaarlijks geïndexeerd te beginnen bij 1 januari 2027.

59	Bijlage 4 antwoordformulier	In bijlage 4 staat dat er gewerkt dient te worden met blanco papier, A4 formaat, staand, zonder logo's en zonder andere voorgedrukte gegevens van de Inschrijver, lettertype Calibri11, marges 2,5, regelafstand 1. In de aanbestedingsleidraad staat onder paragraaf 4.2 bij GC-K1 en GC-K2: 'Vormvereiste De uitwerking van dit subgunningscriterium beslaat in totaal maximaal zes (6) pagina's A4 (enkelzijdig), inclusief eventuele afbeeldingen, diagrammen, tijdsbalken, etc. De opmaak, indeling en visualisatie in de uitwerking staan geheel ter keuze van de Opdrachtnemer. Voor de uitwerking dient een leesbare lettergrootte en lettertype gebruikt te worden. ' Dit is tegenstrijdig aan elkaar. a) Wat moeten wij nu aanhouden? b) Wij vragen met klem of het PvA aangeboden mag worden in landscape formaat (liggend A4). Dit is veel beter format die layout technische betere mogelijkheden bied voor tekst en figuren. Kunt u bevestigen dat liggend A4 (landscape) voor het PvA akkoord is?	Zie ook antwoord vraag 28 van de 1e Nvl (met een typecorrectie ten opzichte van de eerdere tekst). Bijlage 4 vervalt. Uw antwoord op K1 en K2 dient te worden ingediend als één (1) document van maximaal zes (6) A4-pagina's voor K1 en maximaal vier (4) pagina's A4 voor K2 enkelzijdig, opgesteld in een standaard lettertype met een minimale lettergrootte van 10 punten inclusief eventuele afbeeldingen, diagrammen, tijdsbalken, etc. Deze omvang is exclusief het voorblad, inhoudsopgave en bijlagen. Het is niet toegestaan om in de bijlagen aanvullende tekst op te nemen om K1 of K2 verder toe te lichten. Landscape is akkoord.
60	Aanbestedingsleidraad	Verder gaande op het antwoord van vraag 33 in de eerste Nota van Inlichtingen: Als de aangeboden tarieven vast liggen is het ons inziens niet mogelijk om op een eerlijke manier op laagste prijs te beoordelen. Bent u bereid om de NOK's, boven de 50.000,- euro te beoordelen op kwaliteit (Plan van Aanpak inclusief Planning).	Partijen worden bij de aanbesteding gecontracteerd op o.a. kwaliteit. Verder willen we als opdrachtgever de werklust voor de opdrachtnemer zo laag mogelijk houden. De Nadere opdrachten willen we ook snel en voortvarend weg zetten, de laagste prijs blijft hierbij leidend.
61	Aanbestedingsleidraad	Bij een omzet van 200.000,- euro per jaar lijkt een keuze voor 3 verschillende partijen buitenproportioneel. Bent u bereid de opdracht te gunnen aan één partij. Zo niet, kunt u toelichting geven op deze keuze voor drie verschillende partijen.	Nee, we willen meerdere partijen omdat we als opdrachtgever de intentie uitstralen en hebben om 8 jaar met elkaar op te gaan trekken. Wel passen we het aantal partijen aan waarmee we een raamovereenkomst willen aangaan van van (3) drie naar (2) opdrachtnemers. Zie hiervoor verder de notabrief.
62	DNR + afwijkingen Hilversum	Kunt u met betrekking tot artikel 16 lid 2 van de aanpassingen van de gemeente Hilversum op de DNR 2011 bevestigen dat dit geen opdracht is die een object betreft?	Dat bevestigen wij.
63	Raamovereenkomst	Artikel 12 van de raamovereenkomst bepaalt: De door Opdrachtnemer te vergoeden schade is € 1.250.000,- per gebeurtenis en maximaal € 2.500.000,- per contractjaar of gedeelte van een jaar waarin de Raamovereenkomst/Nadere Overeenkomst van kracht is. De beperking is enerzijds onduidelijk en voor zover we het zo zouden moeten lezen dat per nadere overeenkomst per contractjaar de aansprakelijkheid is beperkt tot € 2.500.000, staat dit niet in een redelijke verhouding tot de omvang van de opdracht en is voor ons zonder meer niet aanvaardbaar. Bent u bereid om de aansprakelijkheid per nadere opdracht te beperken tot een bedrag gelijk aan driemaal de opdrachtsom zoals in onze branche gebruikelijk? Indien u de voorgaande vraag negatief beantwoordt, bent u bereid dan een andere proportionele aansprakelijkheidsbeperking vast te stellen per nadere opdracht?	Zie antwoord op vraag 57.

64	Raamovereenkomst	Op basis van artikel 4 lid 4 raamovereenkomst lijkt betaling volledig achteraf plaats te vinden. Dat is niet proportioneel omdat opdrachtnemers dan voor moeten financieren. Bent u bereid om een maandelijks betalingsschema overeen te komen of anderszins een betalingsschema waarbij de betalingen overeenkomen met de stand van de dienstverlening?	Het lijkt dat u doelt op artikel 5 lid 5. We kunnen bevestigen dat we op basis van geleverde prestatie zullen afrekenen. Mogelijk wordt dit maandelijks maar kan ook frequenter. Dit dient nader met elkaar te worden besproken na gunning.
65	Raamovereenkomst	Artikel 4 lid 3 is zo aangepast dat de tarieven vast en onveranderlijk zijn gedurende de duur van de raamovereenkomst en nadere overeenkomsten onder de raamovereenkomsten. Dat is niet redelijk, zeker niet op de maximale duur van 8 jaar. Wij verzoeken u een jaarlijkse indexeringsregeling op te nemen in de raamovereenkomst (die ook geldt voor nadere overeenkomsten) met een gebruikelijk index voor ingenieursdiensten. Kunt u daarmee instemmen?	zie antwoord op vraag 58.
66	Afweging procedure	Gezien de omvang per jaar van 200.000,- euro, verspreid over drie partijen: Wat is de afweging om niet deze deelprojecten één op één weg te zetten (verdeeld over meerdere partijen) maar te kiezen voor een Europese aanbesteding?	Om efficiencyredenen is gekozen voor één Europese aanbesteding: minder facturen, minder beheerlast en duidelijke verantwoordelijkheid bij de raamcontractanten.
67	Nv1	In de Nv1 wordt bij punt 28 een wijziging genoemd voor de vorm van de indiening. Hierin wordt genoemd dat "Uw antwoord op K1 en K2 dient te worden ingediend als één (1) document van maximaal 6 (4) A4-pagina's voor K1 en maximaal vier (4) pagina's A4 voor K2 enkelzijdig,...). Geldt voor K1 maximaal vier (4) of maximaal zes (6) A4 pagina's?	Maximaal zes (6) A4 pagina's.
68	Nv1	Wat wordt bedoeld met kwetsbaarheden op technisch niveau, zoals in de beantwoording bij punt 26 in de Nv1?	Een organisatie die niet in staat is om onze vragen technische professioneel en bekwaam op te pakken.
69	Geconsolideerde jaarrekening	Op pagina 37 van het leidraad omschrijft u het gebruik van een geconsolideerde jaarrekening en stelt u dat bij het gebruik hiervan een beroep wordt gedaan op de holding. Inschrijver voldoet volledig zelfstandig aan alle geschiktheidseisen en doet hiervoor ook geen beroep op de draagkracht van haar holding. Bij het gebruik van een geconsolideerde jaarrekening van de holding, waarin de jaarrekening van de dochteronderneming geconsolideerd in zit, stelt u dat dit wel het geval is. Hiermee wijkt u af van andere aanbestedende diensten zoals gemeentes, provincies en ministeries die voor de geschiktheidseisen betreffende financiële en economische draagkracht zonder uitzondering een geconsolideerde jaarrekening accepteren zonder dat een beroep op de holding wordt gedaan. Inschrijver verzoekt u de geconsolideerde jaarrekening te accepteren zonder dat hiervoor een beroep moet worden gedaan op de holding.	In de Aanbestedingsleidraad is aangegeven dat onder een derde wordt verstaan alle (rechts)personen die niet rechtstreeks tot de onderneming van Inschrijver behoren. Ook gelieerde ondernemingen (dochter-, moeder-, of zusterbedrijven) worden als derden beschouwd. Er wordt bij gebruik van een geconsolideerde jaarrekening beroep gedaan op een derde, zijnde de holding, voor wat betreft financiële en economische draagkracht. Dit wordt ook in de literatuur en bij diverse kenniscentra, waaronder Europa Decentraal, aangegeven. Wij hebben geen inzicht in de beweegredenen van andere aanbestedende diensten en achten dat ook niet nodig.

70	Holdingverklaring	Op pagina 37 van het leidraad stelt u dat een 403-verklaring van de holding niet wordt geaccepteerd. Kunt u aangeven waarom u geen 403 accepteert? In de 403 verklaring wordt gesteld dat de moedermaatschappij verantwoordelijk is voor de verplichtingen van de dochteronderneming.	Wij accepteren geen 403-verklaring omdat deze niet automatisch dezelfde strekking heeft als de door ons gevraagde holdingverklaring. De door ons gevraagde holdingverklaring staat in relatie tot de onderhavige opdracht en biedt daardoor meer garantie. De 403-verklaring kan in tijd worden beperkt en kan een afwijking bevatten ten opzichte van de door ons gevraagde holdingverklaring voor wat betreft de schulden waarvoor het moederbedrijf garant staat en ziet niet enkel op deze opdracht.
71	Leidraad, subgunningscriterium 4.2.1.3: Welk proces Inschrijver hanteert na opdrachtverstrekking, dus van briefing over de benodigde advies- en ingenieursdiensten tot de oplevering van definitieve documenten.	De briefing over advies en ingenieursdiensten lijkt na opdrachtverstrekking plaats te vinden. Betekent dat dat er voor opdrachtverstrekking van de nadere overeenkomst geen briefing plaatsvindt over de benodigde advies- en ingenieursdiensten?	Er wordt bedoeld: "na opdrachtverstrekking... van de nadere opdrachten". De tekst in de aanbestedingsleidraad wordt hiermee aangepast.
	Opmerking Opdrachtgever	Graag attenderen wij u op het document 'Brief bij 2e Nvl Raamovereenkomst Ingenieursdiensten' die bij de 2e Nvl is gepubliceerd.	